

De fiscale gevolgen van samenwonen

Als twee mensen gaan samenwonen heeft dit geen civielrechtelijke consequenties. Samenwoners houden ieder hun eigen vermogen en hun eigen schulden. De partner is, in beginsel, niet aansprakelijk voor de schulden van een ander. Bij het verbreken van de relatie is er over en weer geen alimentatie verschuldigd en moet ook het pensioen niet gedeeld worden. Om de samenwoning civielrechtelijke gevolgen te geven, kunnen samenwoners een samenlevingscontract maken.

Fiscaalrechtelijk heeft het samenwonen (ook zonder samenlevingscontract) wel gevolgen! Samenwoners zullen voor de inkomstenbelasting in veel gevallen als fiscaal partners gekwalificeerd worden. Voor het fiscaal partnerschap worden een aantal voorwaarden gesteld. Indien de samenwoners een notarieel samenlevingscontract hebben en op hetzelfde adres staan ingeschreven, is er op grond van artikel 5a AWR sprake van fiscaal partnerschap. De Wet op de Inkomstenbelasting geeft hier nog een uitbreiding op. De belangrijkste voorwaarde die hier gesteld wordt, is dat je op hetzelfde adres ingeschreven moet staan als je partner. Daarna moet er aan ten minste een van de andere voorwaarden voldaan worden. Voorbeelden van de andere voorwaarden zijn:

- Zij hebben samen een kind, of een kind van elkaar hebben erkend, of;
- Zij zijn als partner aangemeld voor de toepassing van een pensioenregeling, of;
- Zij hebben samen een eigen woning, enzovoorts.

Het gevolg van het kwalificeren als fiscaal partners is dat de samenwoners fiscaal met bepaalde inkomensbestanddelen kunnen 'schuiven' en hierdoor een fiscaal optimaal resultaat bereiken. Zo kunnen aftrekposten meer opleveren als je ze opgeeft bij de ander, krijg je soms hogere belastingkortingen als je samen aangifte doet of je betaalt samen minder belasting over je gezamenlijke vermogen. Voor de inkomstenbelasting bestaan er echter ook nadelen aan het zijn van fiscaal partner. Zo zijn sommige aftrekposten lager met een partner of loop je ze zelfs helemaal mis.

Ook voor de erf- en schenkbelasting kan het van belang zijn. Voor de Successiewet worden samenwoners als fiscaal partners aangemerkt als beide partners meerderjarig zijn, zij op hetzelfde woonadres staan ingeschreven in de basisregistratie personen of een soortgelijk systeem buiten Nederland, er een notarieel samenlevingscontract is met een wederzijdse zorgverplichting¹, zij geen bloedverwanten zijn en zij niet reeds met een ander een fiscaal partnerschap hebben. Deze criteria voor het fiscaal partnerschap voor samenwoners zijn strenger dan die voor de inkomstenbelasting.

Als samenwoners die tevens fiscaal partners zijn van elkaar erven (omdat zij een testament hebben gemaakt) dan doen zij dit tegen de heffing van tariefgroep I: 10 tot 20%. Daarnaast krijgen zij de grote vrijstelling van €643.194,-. Als samenwoners geen fiscaal partner zijn, hebben zij slechts een vrijstelling van €2.147,-euro en wordt hetgeen verkregen wordt belast tegen 30 tot 40%.

Conclusie: maak voor uzelf een afweging of het fiscaal partnerschap voor u gunstig kan zijn of laat u adviseren.

¹ Op deze eis bestaat een uitzondering namelijk dat personen die op het tijdstip van overlijden die onafgebroken ten minste vijf jaren staan ingeschreven op hetzelfde woonadres in het brp ook als fiscaal partners gezien worden.

Wilt u meer weten?

Heemstra en Roest notariaat te Oostburg is u hierbij graag van dienst.

*mr. Carla A.E. Heemstra
Toegevoegd notaris, specialiste Familierecht en
Estate-planning*

Heemstra
& Roest
Notariaat

Voor het bepalen
van uw koers!

Nieuwstraat 34, 4501 BE Oostburg | Tel. +31 (0)117-453851
info@hennotariaat.nl | www.hennotariaat.nl